

Lukunäyte Helena Sinervon saturomaanista

Prinssi Ahava ja riipuksen arvoitus

WSOY, 2012

1.

AHKIONPÄIVÄ

Jouluaaton aattona Prinssi Ahavan punakutrissa otsaa synkistävät ajatukset, joihin hän on jo monena yönä herännyt. Hän työntää ne pois, mutta ne mätkähtävät aina takaisin otsalle eivätkä anna rauhaa. Yhtenä vesimelonin kokoisena savipaakkuna ne varjostavat silmiä ja valuvat nenän, suupieltenkin yli. Mennessään ne pyyhkivät ilmeet naamalta. Ei uskoisi, että poika viettää 12-vuotissyntymäpäiväänsä perhe ja ystävät ympärillään.

Oikeastaan kuninkaallinen seurue viettää ahkionpäivää, sillä nyt on kulunut täsmälleen 12 vuotta siitä pyryttävästä aamusta, jolloin Kuningatar Caramella löysi lampaantaljaan kiedotun poikavauvan länsitornin porraspielestä ja otti sen omakseen. Lapsi oli nukkunut vällyissä vaneriahkiossa, ja musta koira oli vartioinut sitä. Kun poika oli ruokittu ja kylvetetty ja hienoksi havaittu, sille oli annettu vielä saman päivän aikana nimikin: Prinssi Ahava. Koira oli ristitty Kapteeni Villapöksyksi sen paksujen, muuta turkkia vaaleampien aluskarvojen vuoksi.

Kolme neljä kuukautta vanhan lapsen tarkkaa syntymäpäivää ei tiedetty eikä tiedetä vielä, ja niinpä syntymää juhlitaan löytöpäivänä, jouluaaton aattona. Itse päivää

on Kuningattaren hovissa ja vähitellen koko Pataranian valtakunnassa alettu kutsua ahkionpäiväksi. Moni turisti erehtyy luulemaan, että Pataraniassa vietetään laskiaista jouluaaton aattona, mutta näin ei ole asian laita. Ahkionpäivällä ja laskiaisella ei ole mitään tekemistä keskenään, ja laskiaispullaa syödään ja pulkkamäessä remutaan helmikuussa, aivan kuten muuallakin.

Mutta nyt mars takaisin länsitornin takkahuoneeseen, jossa suussasulavan herkullinen suklaakakku on valitettavasti jo syöty viimeistä murua myöten. Kuninkaallinen seurue istuu palavien koivuhalkojen lämmössä laulamassa ja tarinoitsemassa. Juhlakalu itse lojuu lepotuolissa ja vuoleskelee kaarnalaivaa minkä synkiltä mielteiltään pystyy; hän onkin oikein taitava veistelijä. Hassu Hovirunoilija puolestaan raapustelee jotakin vihkoonsa ja nyhtää pukinpartaansa, hänkin ajatuksiinsa vajonneena. Kuningatar Caramella on vastikään esittänyt ahkionpäivän kunniaksi erään herra Boccherinin luuttusarjan, ja nyt hän säästää karvakulua kollikissaa, Jakke Viilettä, joka laulaa kissamaiseen tapaan ujeltaen ja mouruten *Sylvian joululaulua*. Jaken lopetettua Possu Timangi alkaa röhkiä ujosti kohti kainalooaan *Porsaita äidin oomme kaikki*.

Musiikkiesitysten jälkeen seuraa Hodarin jännittävä trapetsiesitys. Varis keinuu korkealle kattoparruihin ripustetussa puolakeinussa pää alaspäin. Kun vauhti on kovimmillaan ja keinun heiluriliike laajimmillaan, varis hyppää keinusta, tekee ilmassa kolmoisvoltin ja putoaa toisen keinun puolalle, tällä kertaa pää ylöspäin. Siitä Hodari keikauttaa itsensä jälleen riippuasentoon, ottaa hurjan vauhdin, päästää irti ja sinkoutuu niin ylös, että sipaisee otsahöyhenillään kattoa. Pääskymäisen ketterästi vailta variksille tyypillistä kömpelyyttä se laskeutuu kattoparrun päälle, sukii siellä hetken siipiään, pudottautuu muutamalla kaarroksella

alas sekä kumartaa uljaan ritarin tavoin siipeään koukistaen ja muskettisoturimaisesti levittäen. Prinssi Ahava taputtaa käsiään ystävällisesti, mutta ei näytä innostuvan tästäkään loisteliaasta esityksestä.

- Miksi minun nimeni on Prinssi Ahava? poika kysyy kun soitto ja laulu vaikenevat.

- Muistaako joku kuinka se keksittiin? Caramella aprikoi.

- Minä ehdotin Vaneri Ahkiota, mutta se ei mennyt läpi, muistelee Timangi.

- Mä taas lobbasin nimeä Snadisti Kesken Voisarven, mut sekään ei mennä läpi, Jakke Viilee venyttelee. - Ihan huippu idea tyssäs Hovirustaajan vastustukseen. Tyyppi ei kestä muita runoilijoita sadan mailin säteellä. Muistatteks te? Lumipallo mäjähdi ikkunaan juuri kun oltiin kietomassa croissanttia huiviin. Meitsi hissas ahterinsa portaat alas ulko-ovelle, ja mitä mun kaiken kokeneet silmät näkikään? Joku vaahtosammutin veteli hirsyä ahkiossa, korvan juuressa toi viheliäinen piski räksyttämässä.

- Pitääkö pestä suu saippualla? Caramella rypistää kulmiaan. Jakke on viime aikoina palannut vanhoille kulkukollin tavoilleen, eikä se valitettavasti näy ainoastaan kielenkäytössä.

- Hylättyjä ehdotuksia oli kymmeniä, Hassu Hovirunoilija muistelee. Se antaa Jaken vinoilun mennä toisesta korvasta sisään, toisesta ulos, koska tietää, että sellainen ärsyttää eniten. Ja Hassu Hovirunoilija härnää mielellään huomionkipeää kolla. - Prinssi Nokinenä, Prinssi Murina, Prinssi Kakkapyly ja Aamutuima, Lampaantalja, Joululahja, Kaakaokuppi. Ehdotusten joukossa oli toinen toistaan sopimattomampia nimiä, joiden oli tarkoitus tavalla tai toisella viitata sen aamun tapahtumiin.

- Sinähän sen sitten lopulta keksit, Kuningatar Caramella nykäisee hellästi runoilijan pukinpartaa.

- Niin. Sehän ikään kuin kuuluu kuninkaallisen hovipoeetan tehtäviin. Ah- tulee ahkiosta, -va tulee vanerista, ja a yhdistävänä siltana siinä välissä viittaa tuuleen ja tuiskuun, oikeaan ahavaan, joka sinä päivänä vinkui ikkunanpuitteissa ja takan hormissa.

- Minne te veitte ahkion ja lampaantaljan? Prinssi jatkaa kyselyään.

- Minneköhän ne ovat joutuneet? Vintille kai, minne muuallekaan, pohjoistornin ylimpään kerrokseen, Caramella päättelee.

- Minä haluan nähdä ne!

Prinssi Ahava ponkaisee pystyyn, pysähtyy vasta ovella huomattessaan sen olevan lukossa. Sellainen menettely on tullut yhä tavallisemmaksi Pataranian hovissa "turvallisuussyistä". Avain killuu Caramellan kaulassa, vartija luultavasti torkkuu oven ulkopuolella.

- Pohjoistornin ullakolla pesii huuhkaja, on pesinyt jo useita vuosia. Se voi hyökätä tunkeilijoiden kimppuun. Eikö kannattaisi odottaa pyhien yli ja pyytää joku asiantuntija paikalle?

- Minä huitaisen sitä yökyöpeliiä kynsille, Hassu Hovirunoilija vastaa Caramellan varoitteluun ryhmysauvaansa heristäen. - Huuhkaja muuten talvehtii nyt, ei sillä vielä ole munia eikä poikasia.

Hovirunoilijan innostamina he lähtevät joukolla pohjoistorniin. Prinssi Ahava kirmaa edellä, pukki koikkelehtii heti perässä. Kuningatar Caramella harppoo pitkin askelin, pitelee poeettansa viitanlievettä, joka muuten tahriintuisi sohjoon. Possu Timangi kantaa Caramellan kärpännahkaviitan lievettä tarkalleen

samasta syystä. Jakke Viilee vetelee henkosia sätkästä, jonka se on rennosti sytyttänyt heti ulos saavuttuaan. Kollin perässä rahnustaa Kapteeni Villapöksy pari takiaista kiillottomassa turkissaan. Hodari raakkuu, istuu jo pohjoistornin oven päällä katoksen räystäällä.

Pataraniassa, ja varsinkin kuninkaanlinnassa, moiseen kulkueeseen on jo totuttu, eikä kukaan kiinnitä huomiota kun se porhaltaa lumipyryssä linnanpihan poikki. Sohjolammikot peittävät kivetyt kujat, kun he juoksevat niitä väistellen ja niiden yli loikkien suihkulähteen sivuitse matalalle kaariovelle, jonka avainta Caramella säilyttää kynnyksimaton alla. Hassun Hovirunoilijan on kumarruttava ollakseen kumauttamatta päätä ovenkamaan. Ullakolle johtavat lukemattomien askelten kuluttamat kierreportaat on rakennettu suurista kivenlohkareista ainakin tuhat vuotta sitten. Niille lankeaa hämärä valo pyöreästä ikkunanreiästä, jota peittää muinaisen sepän takoma valurautaristikko. Pulut ja naakat eivät pääse siitä torniin sisälle eivätkä ne sitä paitsi uskaltaisikaan häiritä vesikaton alla kattopalkin päällä majailevaa sarvekasta ja suurta pöllöä. Huuhkaja on löytänyt kulkureittinsä irronneiden kattopaanujen raosta. Voitte uskoa, että Hodarinkin sydän tykyttää ja siipisulat hikoavat, kun se lähestyy huuhkajan reviiriä.

Kapteeni Villapöksy on jo melkoisen vanha ja kankea ja liikkuu niin hitaasti lönkyttäen, että Prinssi Ahava, Kuningatar Caramella ja Hassu Hovirunoilija ovat jo ahkion ääressä, kun se vasta astuu sisään pohjoistornin ullakolle. Myös Jakke Viilee ja Possu Timangi ovat polvistuneet pölyisille, kaksi vaaksaa leveille lattialankuille. Hodari istuu kattoparrun päällä ja vartioi. Lattialle on kasattu vierekkäin ja päällekkäin monta aarrearkun näköistä, lukittua kirstua, kattoon taas on ripustettu käytöstä poistettuja

mutta ehjiä sukki- ja luistinpareja, jopa lumikenkiä. Varastohyllyyn on pinottu monta värikästä ja hurjaa leijaa sekä riippuliidin. Toinen varastohylly näyttää sisältävän muistoja Afrikan safareilta: sarvikuonon sarvi ja norsun syöksyhampaat on käärittä leijonantaljaan, jonka koit tai jotkin muut ötökät ovat ahmineet täyteen isoja reikiä.

Caramella muistelee hieman villejä ja huimapäisiä nuoruusvuosiaan, kun hän pitkästä ajasta näkee kaikki nuo tavarat, erityisesti riippuliitimen. Ruvettuaan Prinssi Ahavan äidiksi hän on pitänyt taukoa vaarallisimmista harrastuksistaan. Moottoripyöräily, laskuvarjohypyty ja liitely läpi tuulten hurjien tunneleiden kuuluvat niihin. Nyt hän muistaa, miten kutkuttavan ihanalta tuntuu heittäytyä ilman kannateltavaksi, virtausten näkymättömille käsivarsille.

Kapteeni Villapöksy ei viihdy ullakon rojujen keskellä, se saa helposti ahtaan paikan kammon. Se nuuhkaisee muutaman kerran hiirten kulkureittejä, kääntyy takaisin portaisiin ja aloittaa hitaan laskeutumisen alas. Possu Timangi ja Jakke Viilee nousevat ahkion äärestä ja säntäävät tonkimaan aarrearkkuja. Caramella käskee heidän pysytellä kaukana huuhkajan edellisvuotiselta pesältä, ettei lintu turhaan kimpaantuisi. Pöllö torkkuu katon tukirakenteiden päällä ullakontoisella laidalla, kerää voimia seuraavan yön metsästysretkelle.

HELENA
SINERVO

www.helenasinervo.fi